

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Isabelle Rozenn-Mari
MADDIE, SI TU SAVAIS

Copyright © Isabelle Rozenn-Mari, 2019
Translation Copyright © 2021 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04085-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

IZABEL ROZEN MARI

DA SI SAMO
ZNALA

Prevela Gabrijela Čović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2021.

Jedan pogled i sve se menja.

Između Matjea i Madi dogodila se ljubav na prvi pogled.

Ali Madi ne zna da Matje zna njenu budućnost.

Zastrašujuću, bolnu budućnost, goru od smrti.

Glavna briga Matjea, novinara iz oblasti nauke, biće da spase Madi.

Ali vreme stoji između njih kao nepremostiva barijera.

Jedno pismo moglo bi sve da promeni. Ali da li će stići do Matjea na vreme?

PROLOG

Madi

Toliko sam klonula da više ne mogu da izustim ni reč. Gledam ovog čoveka za kog sam mislila da ga poznajem i shvatam da... ništa nisam razumela.

Silovit šok prođe kroz moje grudi kad u Markovom pogledu ble-sne zlokobna iskra.

I dok me snažni drhtaji teraju da posrćem, a mučnina mi peče grlo, konačno shvatam da je sve to istina. Da je stvarno.

Uzmičem dok me Mark snažno, neumoljivo hvata za ruku. Pot-petica mi se krivi i umalo da se zateturam.

Bes potom nadvlada moje zaprepašćenje.

„Pusti me, Mark...“

Primetim da je moj preteći glas izvršio određeni utisak na mog protivnika. Ali on se ubrzo sabere, ubeđen da to čini s pravom. Usne mu se izviju u zao osmeh, skučen koliko i njegov um to može biti.

„Madi, stvari su se promenile... Dakle, ništa nisi videla, ništa nisi razumela?“

On prasne u smeh, a ja se sledim. *I nisam*. Međutim, moje shvata-nje sveta činilo mi se jasnim, nedvosmislenim. Ali u pravu je, nisam videla da se nešto sprema. Mislila sam da sam na sigurnom. Nisam

poslušala Matjea. Nisam htela u to da verujem. Nastavila sam da živim uprkos znacima da se svet oko mene menja.

Mark se opet približi i pogled mu se potpuno promeni.

„Madi... tako si lepa, tako arogantna... Međutim, ovoga puta ne možeš da se izvučeš.“

Pokušavam da ga odgurmem, ali on je jači od mene. Obuzima me strah. Uznemireno gledam oko sebe. Uličica je pusta i slaba svetlost letnje noći stvara previše senki. Nema nikoga i ja sam u nemilosti ovog čoveka. Čoveka kog sam mnogo puta odbila, bahato, da, priznajem to.

Ali znam da su ga nedavni događaji ohrabрили da postupi ovako.

„Mark, ostavi me na miru!“

Lagano se odmiče, uznemiren.

„O, Madi, hladna i arogantna čak i pred vratima smrti. Nisam dovoljno dobar za *tebe*, jel'? Da li i *dalje* tako misliš!“

Podrugljivo se osmehuje. Sad ja postajem uznemirena dok me gleda sažaljivo i okrutno. U njegovom pogledu nema više ni požude ni divljenja. Njegove sive oči su poput sante leda u kojoj se odražava panika što nemilosrdno raste u meni. Spušta glavu i promuklim, sik-tavim glasom objavljuje:

„Prijavio sam te, Madi. Gori u paklu!“

Širom otvorim oči i odajem se utisku da mi lice gori usled žestokog šamara. Pogleda me poslednji put i odlazi s rukama u džepovima, pogrbljen.

Kada dva muškarca obučena u crno izađu iz senke, puls mi se ubrza i dah mi zastane u grudima.

„Gospođice Prenz?“; oglasi se jedan suvo.

Ne odgovaram i zauzmem nedužan stav s lakoćom koju zapravo ne osećam.

„Vas se ovo ne tiče.“

Drugi preteće prilazi. Izgleda da mu se ne dopada moja drskost i bez sumnje je shvata kao ličnu uvredu.

Da si samo znala

„Droljo prljava, da sam na tvom mestu, ne bih se pravio važan!
Pratićeš nas bez pogovora...“

Kad vidim cev pištolja uperenu u mene, obuzme me panika. Shvatam da je ono što u tom trenutku doživljam kao nepriliku u svom savršeno uređenom univerzumu zapravo čin ubistva.

Grizem usne da ne bih zaplakala.

O, Matje, da sam ti samo poverovala!

Matje

„Uzgred, dokle si stigao sa člankom?“, pita Niko i ispitivački uperi viljušku ka meni.

Amandin podigne obrve, okrene se prema Zoe i govori joj tiho. *O, ne, ne opet!* – pročitao sam s njenih usana.

Osećam se nelagodno dok odgovaram svom prijatelju. Znam da su Amandin dojadile moje priče o istraživanjima i da je zainteresovana za nešto drugo. Ali ovaj časopis je moj život, moja strast!

Nadam se da će jednog dana žena koju volim konačno to shvatiti.

Zoe uputi Amandin strog pogled, a zatim se ljubopitljivo okrene ka meni. Iako me to ohrabruje, glas mi je pomalo nesiguran.

„Napredujem. Nadam se da ću ga objaviti u sledećem broju.“

„Trebalo bi da prestaneš da smatraš sebe velikim naučnikom, dragi moj, a posebno da prestaneš da sanjaš“, napada me Amandin, iskriivši usne u osmeh. „To nije stvaran život, već naučna fantastika!“

Na ove reči, zgrčim se na stolici, razočaran. Želim nešto da kažem, da odbranim svoj cilj, da je nateram da misli drugačije! Ali ostajem bez reči, potišten. Voleo bih da budem negde drugde, da ne razmišljam o sažaljivim i zaprepašćenim licima svojih prijatelja, pa se zagledam u svoja stopala, proklinjući sebe zbog inertnosti.

Pre *nje*, bio sam siguran u sebe. Nisam imao mnogo stalnih veza i lako sam osvajao žene, ali bar nisam imao problema s povređenim ponosom.

Moram pomenuti i da pre Amandin nikada nisam tražio dopuštenje. Nije me bilo briga šta devojke s kojima sam izlazio misle. To nije baš džentlmenški. Sad shvatam...

„Ja, naprotiv, smatram da su Matjeovi članci uzbudljivi“, kaže Zoe u odbranu, pogledavši me sažaljivo.

„Uzbudljivi!?“, povika Amandin, iznervirana što je njena prijateljica ne podržava. „Ali, Zoe, Matje će napuniti trideset godina, ne misliš li da bi trebalo da se malo spusti na zemlju?“

Zoe podigne obrve. Mislim da jedva obuzdava iskrinu besu u velikim smeđim očima.

„Većinu istaknutih pronalazača smatrali su nežnim sanjarima pre nego što su zauvek promenili naše društvo i naš pogled na svet. Pitaj Galileja, Kopernika! Ili... Darvina!“

Amandin se zgrči, pa prekrsti ruke i naljuti se.

„To ne može da se poredi, Zoe!“

„Naravno da može! Galileja su svi smatrali otkačenim. Zemlja je bila ravna, i to je bila jedina istina za sve! Kopernik se borio da dokaže da Zemlja nije centar univerzuma i da se ona okreće oko Sunca, a ne obrnuto. A Darwin je razvio teoriju evolucije kad su se svi zaklinjali u Bibliju! I oni su bili u pravu!“

Amandin se još više zgrči.

„To su gluposti, Zoe. Sve što kažeš, ja znam, hvala! Ali, izvini, putovanje kroz vreme je zaista naučna fantastika!“

Zoe se ne zbuni.

„O, jel'? To je onda kao sa Žilom Vernom? Zar nije predvideo da će čovek jednog dana otići na Mesec? To je bila naučna fantastika sve dok se nije dokazalo da je u pravu!“

Amandin naglo ustade i poče da sklanja tanjire.

„Doneću desert“, kaže kruto.

Gledam je kako se udaljava, pomalo uznemireno, pa ustanem da joj se pridružim.

„Sedi, Matje, pusti je da se smiri i pričaj nam o svojim najnovijim otkrićima!“

Oklevam, pa ponovo sednem. Zoe je u pravu. Besmisleno je razgovarati s Amandin, jer će me poslati dođavola.

„Mnogo volim Amandin“, nastavlja Zoe, „ali ponekad zaista preteruje. Ne bi smeo da joj dozvoliš da te tako ponižava.“

Osmehnem se zbunjeno pa se ispravim. U pravu je. Ali ja volim tu devojkicu. Ne želim da je izgubim.

„Pa, Zoe... Kakva prelepa odbrana! Poput prave tigricice!“, zabavlja se Niko, neosetljiv na Amandininu uznemirenost.

Mlada žena okreće se svom saputniku i upućuje mu šarmantan osmeh.

„Tako me voliš, dragi moj...“

Niko podigne pogled ka meni smeškajući se.

„Još ne znam šta ću s njom!“

Prasnem u smeh. Otkad je upoznao Zoe, Niko više nije isti čovek. Ponekad je ozbiljan i rezervisan, ali promenile su ga iskrenost i duhovitost mlade žene. Kad shvatim da je u mom slučaju drugačije, osmeh mi iščili. Amandin me drži na uzici i više nisam svoj.

Ali ja je volim...

Upravo vidim kako se njeno malo lice pomalja kroz okvir kuhinjskih vrata. Gorko se osmehuje, ali dostojanstveno korača. Ponosno nosi tortu koju je napravila, pa je spusti na sto smešeći se.

„Izgleda ukusno!“

Amandin zabaci dugu kosu i s mukom uputi Zoe mio pogled.

„Hvala, nadam se da će vam se dopasti.“

U tišini sečem tortu i punim tanjire. Dosledna sebi, Zoe je ushićena zbog čokoladnog fondana. Nevino mi se osmehne.

„Dakle, tvoj članak? Reci mi da li zaista govori o putovanju kroz vreme.“

Uzvratim joj osmehom. Bez obzira na to koliko volim Amandin, imam tako malo mogućnosti da pričam o svojim istraživanjima van posla, pa odgovorim nepokolebljivo:

„To je teorija o crvotočini.“

Zastanem da pronađem prave reči. Moj časopis pokušava da popularizuje različite teorije ili naučni napredak koji predstavlja, ali to nije uvek lako.

„Naravno, nisam je ja izmislio. Mnogi su pisali o tome krajem osamdesetih.“

„Ali kakva je to teorija?“, preseče me Zoe, fascinirana.

„Šta kažeš na to da ga pustiš da govori?“, prekori je Niko nežno.

„Naravno! Ali zvuči tako uzbudljivo!“

Iako Amandin ne misli tako, nastavljam.

„Teorija sugerise da postoje mostovi između različitih prostorno-vremenskih sfera. Unutar istog univerzuma, ili čak između dva univerzuma. Istražio ju je poznati fizičar Stiven Hoking nakon što je dobio dobre rezultate iz kvantne fizike o crnim rupama. Potom je iskombinovao zakone relativiteta sa zakonima kvantne teorije. Nadovezujući se na ovaj uspeh, počeo je da proučava uticaj crvotočina u kvantnom režimu na ostatak fizike. Zaključio je da Higsov bozon mora biti ili neprimetan ili složen!“

Izrazi njihovih lica govore da me ne shvataju. Amandin koristi priliku da preuzme kormilo.

„Dobro, niko ništa nije shvatio? U redu, možemo da razgovaramo o nečemu drugom...“

Zoe se ne predaje olako.

„Tačno je, nisam sve razumela, ali ta priča o mostovima, da li je to zaista moguće?“

„Teoretski, da. Ali to još niko nije uspeo da dokaže. Jeste li gledali film *Međuzvezdani*?“

„Da!“

„U filmu istraživači putuju kroz crvotočinu iz jednog sveta u drugi. Tamo se govori o mostovima između dva univerzuma. Ali princip je isti. Zakoni fizike zapravo dozvoljavaju putovanja kroz vreme, kao i kroz prostor.“

„Dakle, moguće je...“

„To nije tako jednostavno. Ove crvotočine postoje apriori, ali još ne znamo da li se kroz njih može prelaziti. Bila bi potrebna ogromna energija da ih držimo otvorenima, a da ne govorimo o njihovoj nestabilnosti. No istraživanja napreduju.“

„Veruješ li da ćemo jednog dana *stvarno* moći da putujemo kroz vreme?“

Smešim se, jače je od mene. Ovo me oduševljava.

„Iskreno, da, verujem. To se neće dogoditi sutra, ali imamo sve karte u rukama da jednog dana to i ostvarimo.“

„Ovo je smešno“, ruga se Amandin. „Čak i da je tako, šta ako neko otputuje u prošlost i ubije nekoga?“

Zabavno je to što se konačno uključila u razgovor, i ja se odmah nadovezujem. Naposletku, ne mogu svaki dan da razgovaram s njom o nauci!

„To nazivamo paradoksom dede.“

„Šta je to?“, poskoči Zoe.

„Jednostavno je. Sutra, na primer, otputuješ u prošlost i ubiješ svog dedu.“

„Kakav užas!“

„To je pretpostavka. Dakle, ako ubiješ svog dedu, ti ne možeš da se rodiš, zar ne?“

„Pa... da...“

„Tu se stvar komplikuje. U stvarnosti ćeš postojati, ali stvorićeš paralelni univerzum u kom nećeš biti prisutna.“

„Da, baš je zamršeno!“

„Uzbudljivo je. Ali čini se kao da smo u nekom romanu!“

Nasmešim se Niku, dok u prolazu primećujem njegov izraz divljenja.

„Istina je. Ali ko zna. Možda jednog dana...“

„Ljuta si?“

Amandin mi okrene leđa i isključi svetlo.

„Ne. Laku noć.“

Uprkos negiranju, kratak odgovor je sam po sebi priznanje. Uzdahnem i zatvorim oči. Osećam se bespomoćno. Amandin i ja smo već dve godine zajedno, a naša veza nikada nije bila jednostavna. U stvari, mislim da je volim više nego ona mene. I to mi slama srce.

Okrenem se, duboko uzdišući. Grlo mi se steglo i teško gutam.

Imamo li mi zajedničku budućnost?

„Zdravo, draga, jesi li dobro spavala?“

„Hmm“, promrmlja slegnuvši ramenima.

Pogledam je i natočim šolju kafe. Obukla je drečavoružičasti, čupavi kombinezon. Kapuljača sa zečjim ušima skrivena je pod njenom razbarušenom bujnom plavom kosom. Vrhovima usana ispija čaj i ne gleda me.

„A ti?“, pita me konačno.

„Pa, dobro... Nadam se da me ne kriviš za ono sinoć...“

Ponovo slegne ramenima i ćuti, kao da je taj gest dovoljan odgovor. Sedim naspram nje i zadržavam dah. *A zašto se ja izvinjavam? Zbog čega!?* Ona mene nije ni pogledala, a ja vidim samo nju. Tako sam jadan.

„Idem“, kažem ustajući, „idem da trčim.“

„Dobro.“

Dok se presvlačim, posmatram se u ogledalu u kupatilu. Pitam se šta nije u redu sa mnom. Nisam odbojan. Uvek sam lako osvajao

devojke. Ali čini da s Amandin ništa ne funkcioniše. Pitam se čime sam je uopšte privukao.

A ja sam nju mesecima posmatrao.

Radili smo u istoj zgradi. Redakcija mog časopisa smeštena je na petom spratu, a njena kompanija na drugom. Često smo se sretali u liftu, i od prvog trenutka topio sam se u njenim plavim očima. Na njen prvi osmeh, tlo mi se izmaklo pod nogama.

Konačno smo proćaskali u zajedničkoj menzi u prizemlju. Sećam se toga kao da je juče bilo, i sad se glupo cerim na tu uspomenu.

Njen slatki glas, način na koji zabacuje kosu, zvonki smeh. Opčinila me je. Tako zanesen, osmelio sam se da joj predložim da odemo na piće posle posla. Bio sam potpuno izgubljen kad je pristala. Vidim sebe: okrenut sam leđima monitoru, brojim sate do susreta. Oči su mi uprte u Ajfelovu kulu, udaljenu samo nekoliko stotina metara. Neka starica posmatra me ravnodušno, dok se u meni komešaju neobjašnjiva osećanja. A onda je došao i taj trenutak. Te divne večeri smejala se mojim šalama, gutajući me pogledom.

Uzdahnem dok oblačim sportsku majicu.

Sad je drugačije...

Kažem sebi da nas previše toga razdvaja. Ja sam naučnik, a ona radi u delu za komunikacije. Ona je sanjar, pomalo umetnica u srcu. Moja priča o putovanju kroz vreme trebalo bi da je podstakne na maštanje. Ali ne. Pretpostavljam da nešto ne činim kako treba...

Dodao bih i da članci koje sam ranije napisao nisu bili ni približno tako zanimljivi. A sad imam temu koja me fascinira.

Počeo sam da se zanosim. Šta ako je moje istraživanje doprinelo ovoj oblasti?

Za nekoliko dana upoznaću doktora Frederika Grafa, kome se duboko divim. Graf je doktor kvantne fizike i predavač, napisao je mnogo knjiga, koje su prilično popularne i pristupačne. Mislim da ću od njega mnogo toga naučiti. I ne samo iz naučne oblasti. Šef me

kritikuje što ne prikazujem svoje radove „široj javnosti“. Sve više mi-
slim da je u pravu...

Amandin leškari na sofi i gleda TV. Kažem joj da odlazim i jurnem
niz stepenice. Izbegavam lift. Sve za dobru formu.

U parku Monsuri, u neposrednoj blizini naše kuće, konačno dišem.

Duboko udahnem i trčim sitnim koracima. Bujanje prirode u sun-
čanom maju greje mi dušu. Devet je sati i temperatura polako raste.
Napokon se opuštam. Srećem džogere bezbrižnih lica. Mnogi Pari-
žani koriste nedeljni odmor da udahnu malo svežeg vazduha i – naj-
zad – da vežbaju.

Dok ubrzavam oko malog jezera, blistavog poput dragog kamena,
shvatam da me muči čudan osećaj otkad sam se probudio. Ali ne
mogu da dokučim šta me to opseća.

Osećam da mi se tlo razmekšava pod nogama.

Vrti mi se u glavi.

Prinuđen, zastajem i hvatam se za klupu, tražeći oslonac. Zatvorim
oči, telo mi je orošeno tankim slojem ledenog znoja.

Prokletstvo, da li ću se onesvestiti? To mi se tako retko dešava...

Savijam se u struku i pokušavam da dođem do daha. Slušam, iz-
bezumljen, otkucaje svog srca. Odjekuju celim telom.

Dok pokušavam da dođem k sebi, mozak mi iznenada šalje signal
koji ne mogu da ignorišem.

Jednu misao. Sliku.

Sliku koja dodatno ubrzava ritam mog srca.

Sliku jedne žene.

Žene dubokih crnih očiju koje šire blistavu svetlost.

Odmahujem glavom. Siguran sam da je nikada nisam video! Tako
lepa žena, nesumnjivo bih je se setio!

Kad se čudna slika udobno nastanila u mojim mislima, moje telo
postepeno pronalazi spokojstvo.

Ispравljam se dok proveravam ravnotežu. Izgleda da se sve vratilo
u normalu...

Da si samo znala

Ne dozvoljavam da me zbunjenost savlada. Skačem nekoliko sekundi da mi krv prostruji nogama i ponovo krećem stazom.

Međutim, ubrzo mi ponestaje daha i mučim se kao neki početnik.

Dok traljavo trčim, slika misteriozne žene me proganja.

Bez daha, upaljenih mišića, bacam peškir.

Ko je, dodavola, ta žena?

POGLAVLJE 2

Matje

„Kad ćeš se videti s doktorom Grafom?“, pita Žil ulazeći u moju kancelariju bez najave.

Podignem umorni pogled s monitora ka njemu. Iscrpljen sam. Vikend je bio katastrofalan. Amandin skoro da nije razgovarala sa mnom i loše sam spavao. Lik one savršene neznanke neprestano mi se vrzma po glavi. Mislim i da sam je sanjao!

Iznerviran zbog njegovog upada i sopstvenih misli, odgovaram kratko.

„Sutra.“

„Trebalo da dovršiš članak do kraja nedelje. Završavamo u petak!“, uzvikne.

Mehanički se osmehnem, znam da je pod stresom. Telo mu je napeto kao luk, glas mu je stegnut, a kad vidim koliki su mu podočnjaci, shvatim da nisam samo ja imao lošu noć.

Ne stižem da odgovorim. Već je otišao. Verovatno da uznemirava drugog zaposlenog.

Uprkos njegovom upozorenju, ne mogu da se koncentrišem na posao. Međutim, moram da nastavim, i to brzo!